

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egyóra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Nemzeti ünnep.

Debreczen, július 26.

A legnagyobb magyar költőt ünnepli a magyar nemzet. Ötven évvel ezelőtt a lángész csillagrendszerében kihunyott egy nap. Petőfi Sándor meghalt.

Meghalt? . . . Eltűnt a segesvári csatásikon, nem látta azután senki, de meghalt-e? . . . Hitt e valaha ez a nemzet az ő halálában? Nem várta e törhetetlen hittel, örök bizakodással, hogy visszajő? Legendás ködbe bukkolt alakja nem tűnt-e fel majd itt, majd ott és a székely havasok között nem látják-e most is bolyongani őt? S mesevirágokkal átszőtt története szájáról-szájra száll. S alakja mindegyre tisztábban tűndököl a mythikus fényes ködben és átragyog ezredévek homályán is.

Ötven éve annak, hogy utoljára látták őt. Amikor a magyar szabadság egét elfedte, gyászba borította az északi felleg, akkor eltűnt ő is. És azóta folyton növekvő szeretettel veszi körül őt ez a nemzet. Mert hiszen vannak poétáink, nagyok és nagyobbak. De Petőfi Sándor a mi lelkünknek, a mi szívünknek az igazi egyetlen költője. Ő benne szinte testet öltött a magyarság géniusza és az ő költészete igazán onnan való „az alföld tengersik vidékéről“.

És az ő élete, az ő pályafutása oly egész, oly hatalmasan tökéletes volt, hogy sem hozzátenni, sem elvenni belőle nem

lehet. Petőfi Sándornak úgy kellett élnie, amint élt és úgy kellett eltűnnie, amint eltűnt. Zengő csatadala végig kísérte szabadságharcunk egész felséges tusáját. Ő már akkor „véres napokról“ álmodott, mikor még senki sem sejtette a forradalmat. És ott volt mindvégig a harcban. A márcziusi nagy napon is, de akkor is, amikor „három napig dörgött az ágyu Vizakna és Déva között“. És az utolsó ágyudörgéssel elnémult ő is.

Ötven esztendő elmúltával ime ünnepeljük őt. Jól esik ünnepelelnünk, mert hiszen önönmagunkat, a magyar faj diadalmas géniuszát ünnepeljük benne.

Ünnepli őt az egész ország. Ennek a magyar földnek a szíve rezdül talán meg egy bánatosan szerelmes dobbanásban, amikor ezek összegyűlnek a segesvári mezőn és az ő nagyságát ünneplik. A segesvári mezőre elzarándokol az országgyűlés küldöttsége; annak a népképviselőnek a küldöttsége, amelyet ő segített megteremteni. Elzarándokol a kormány képviselője, az a parlamentaris kormányé, amelyet ő segített megalkotni. Elzarándokol az az irodalmi társaság, amelynek az ő neve ad létjogosultságot. És mindenekfelett elzarándokolnak ezrei a magyar népnek, amelynek ő dicsőséget szerzett, amely őt a szívébe fogadta.

Nem érdemelnök meg Petőfi Sándort, ha méltón nem ünnepelelnék őt. „Az a nemzet nagy, amely megbecsüli nagyjait“. Ő úgy szerette volna nemzetét nagyinak és

egységesnek látni. Őt ünnepelelvén ime, nagy és egységes ez a nemzet. Az ő neve egyesít és kibékít mindenkit, aki magyarnak vallja magát, az ő reá való emlékezés belopja a lelkesedés tüzeit a hideg szívekbe.

Ötven év óta a Petőfi Sándor hatása alatt áll a magyar nemzet. Ötven év óta az ő dalaiból tanul lelkesedni a magyar ifjuság és ötven év óta az ő „Talpra magyar“-ja lángol márczius idusán az ajkáról. Ő benne találta meg a magyar irodalom a magyar népet és ő általa hódította meg a magyar nép Magyarországot.

A magyar népnek nemzetté levése az ő diadala. A Petőfi Sándor hatása nagy és örökkévaló. Hatása nemcsak a korára volt, hanem mi reánk is és azokra is, akik utánunk jönnek. Petőfi Sándor azok közül való, akik utánunk jönnek. Petőfi Sándor azok közül való, akik örökké fiatalok, soha tul nem haladottak.

Petőfi Sándor nem egy párté, nem néhány emberé. Hiszen az ő nagy szívének még az a szeretet is kevés volt, amelylyel nemzetét körülövezte. Hiszen ő a világszabadságért, az egész emberiség üdvéért harczolt. Azért eset el ott a segesvári csatásikon, ahová most őt ünnepelelni megy nemzete. A milliökké immár ő. Aki visszatért az istenségbe, amelynek része volt.

Glóriás alakja egyre nő. Glóriás alakját mesevirágokkal fonja át a nép szeretete. Hatása nagy és örökkévaló és lángoló lelkesedés kél most is dalai nyomán.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A tisztesség.

— Elbeszélés. —

Az ember legyen jó és higgye az Istent, mert az élet rettenetes hatalom és kegyetlen ötletei vannak. A végzet szabad mindnyájunkkal és jaj annak, a ki a szerencsétlenségben hit nélkül marad. Ránk támad a baj és nincs olyan okoskodás, vagy tudomány, a mely menekvést adjon. A legnagyobb kincs a tiszta lelkiismeret és a legnagyobb erő az Istenben való bizodalom, a ki látja a szíveket és e szerint tehat igazságot.

Van nekem egy jó barátom. Ügyvéd. Csinos fiú és jómodoru. Fogékony lelkű, elmés és becsületes fiatal ember. Az ifjuságot szerencsésen és okosan elte, sokat utazott, sokat olvasott, az elméje, szíve egyaránt egészséges és nyílt. Szóval: szeretni való ember és szeretik is. Soha senkit meg nem csalt, soha senkit ok nélkül meg nem bántott, inkább szentimentális, mint cinikus és nem léha egy cseppet sem.

Ez a barátom egy délután meglátogatott a héten. Az arca halálsápadt volt, a szemei beesve, az ajka fakó, a járása ingatag. Olyan

volt, mintha a kórágyról kelt volna fel, hogy — közeledni érezvén az utolsó órát — valami nehéz titok meggyónásával könnyítsen a lelkén. Mikor kezet szorítottam vele, éreztem, hogy lázas. Inkább leroskadt, mint leült és jó ideig némán ült megtört tartással, lehajtott fővel. Ez a kép és ez a hallgatás megdöbbentő volt és magam is néma zavarral vártam, míg megszólalt:

— Valamit jöttem kérdezni tőled.

Türelmetlen kíváncsisággal néztem rá.

— Azt akarom kérdezni, — szólalt meg izmért tompa mély hangon és vontatott beszéddel — hogy gazember vagyok-e én vagy sem?

Jóbarátjának egy ilyenfajta kérdésre rendes körülmények között az ember sohase felel az ember tüstént azzal, hogy: nem. Az embernek nem azért van jóbarátja, hogy ne gorbáskodják vele. A kérdés nagyon meglepett és éreztem, hogy egy nagy drámai eset izgalma csap felém, szinte habozva és tétován feleltem.

— Nem értelek; de én nem tudok feleled semmi olyat, a mi tisztességedre árnyat vethetne.

A homlokára szorította mind a két kezét és elfuló, fájdalmas hangon mondotta:

— Én magam se tudok . . . De én már egyáltalában nem tudok semmit . . . Nem tudom többé, mi tisztességes és mi nem; mit kell tennie az embernek és mit nem szabad tennie . . . A mi velem történt, az megbolygatja a lelkemet és perzseli az agyvelőmet. Meg kell hallgatnod és meg kell mondanod, mi vagyok én? Tisztességes ember, vagy gazember? . . .

Még a télen történt, hogy meghültem, torokbajom támadt, a mely miatt Arkóba küldött a doktor. Nem igen kerestem, de nem is kerülhettem el teljesen minden ismerkedést. Találkoztam budapestiekkel, egy a harminczas évek derekán járó, még mindig nagyon szép özvegyasszonnyal és a leányával. Ez a leány még egész gyermek volt, tizenhatesztendő, hallgatag, méléző és ábrándos természetű, szöke zárda növendék, a kit elhízzott magával az édesanyja. — Olgának hívták.

Én voltam ott az összes ismeretségük, meglehetősen sokat voltunk tehát együtt, a nélkül azonban, hogy valami melegebb érdeklődés támadt volna bennem irántuk. De a meny nyíben foglalkoztam velük, sokkal inkább tettem ezt az anyjával, mint a leánynyal. Gyermek volt, mondom és én jóformán észre

Petőfi Sándort most ünnepli a magyar nemzet és szívében hordja örökké. Mert amíg magyar nemzet él, addig önönmagát, a magyar génusz diadalmos hódítását ünnepli minden idők legnagyobb magyar költőjében, Petőfi Sándorban.

Horváth párt Fiumében. A Hrvatska Sloga jelenti, hogy Fiumében horvát politikai egyesület van alakulóban. A szervezkedésnek célja véget vetni annak az állapotnak, hogy a kétharmadnyi horvát anyanyelvű (?) lakossággal szemben az egyharmadnyi olasz elem kezében legyen a politikai vezetés. Külömben, a mint az idézett lap jelenti az alakuló horvát párt nem akar agresszív lenni. De legyen bármilyen, mindenestre intő jeléül szolgálhat a magyar kormánynak arra nézve, hogy a fiúmei kétséges állapotoknak erélyes intézkedésekkel mindenkorra véget vessen.

Az osztrák tiltakozások. Kaizl osztrák pénzügyminiszter ma délelben fogadta az osztrák cukrászok és mézesbábosok küldöttségét, mely az új fölemelt cukorfogyasztási adónak az ő iparukban való mellőzését jött kérni. A pénzügyminiszter sajnálattal kijelentette, hogy az adók nem engedhetők el, mert ennek kivétele Magyarországgal létesült meg egyezéssel alapul. Gondja lesz azonban arra, hogy az utólagos megadóztatás lehetőleg kíméletesen történjék.

A német néppártnak felső-ausztriai képviselői szintén kibocsájtották manifesztumokat a 14. §. alapján megkötött kiegyezés és az új rogyasztási adók ellen. Tiltakozásuk tartalma megegyezik a többi német ellenzéki tiltakozással.

Külföld.

Oroszországnak, úgy látszik, az a terve hogy megszakítja diplomáciai összeköttetését Belgráddal mindaddig, a míg Milán Szerbiában van. Erre mutat az körülmény is, hogy Mescerszki herceg, a ki az orosz udvar sok titkába be van avatva, s a kinek az orosz kormány terveiről rendszerint jó értesülése szokott lenni ezt írja:

sem vettem. Meglehetősen keveset beszéltem vele akkor is tréfásan, enyelegve, mint gyermekkel szokás.

Hat hétig voltam Arkóban, ez alatt a bajom minden maradéka is eltűnt. az asszony is teljesen rendbe jött. Együtt utaztunk is haza. Az asszony Budapestre, a leány pedig innen abba a vidéki zárdába, a melyben nevelkedett.

Ismételtem, nem tulajdonítottam az egésznek több fontosságot, mint az olyanfajta füdői ismeretségeknek, a mely véletlenül kötődik hirtelen fejlődik és hamarosan el is felejtődik. Idehaza sok elintézendő dolog várt reám: az asszonnyal csak csak véletlenül találkoztam elég ritkán, utcán vagy színházban. Még csak meg se látogattam.

Ezelőtt két héttel egyszerre levelet kaptok. Női vonások és a postabélyegzőn annak a városnak a neve, a melyben a kis Olga nevelkedett.

Jól emlékezem, erős nyugtalanság fogott el mikor a levelet kézbe vettem és izgatottan téptem fel a borítékot. Hosszu, nyolczoldalas levél volt, csakugyan Olga írta. Ilyen levelet csak egyszer kap az emberéletében. Naiv és zavaros, szenvedélyes és kétségbeesett szerelmi vallomása egy megbolygatott ártatlan léleknek, tele a megalázkodó női méltóság és szemérem vonaglásával. Reszkető vergődés és epedő hódolás egy diadalmos vágy mindeneket leküzdő hatalma előtt,

Az orosz politikának legjobb volna, ha a belgrádi dolgok iránt való megvetését kifejezve, rábizná Szerbiát a maga sorsára. Mert lealacsonyító dolog és méltóságát sérti ha követeli tart a Milán zsarnokoskodásának. Közbelépni és Milánt Szerbia elhagyására kényszeríteni Oroszországra nézve igen kellemetlen dolog. Tehát legjobb, ha Belgrádban nincs orosz követ. És ez felel meg legjobban az orosz politika tradícióinak.

E közben hír érkezik már arról is, hogy a kormány a radikális párt nevezetesebb férfait szabadon akarja bocsátani.

Párisban egy idő óta sokat beszéltek arról, hogy a Waldeck-Rousseau-kabinet el van határozva arra, hogy a mostani parlamenti ülészek lejárta után visszalépjen. Ezt a kombinációt a miniszterelnök egy régebbi nyilatkozatára alapítják, mely úgy szölt, hogy a kabinet egyedüli célja a köztársaság ellenségeinek a leverése, vagyis a köztársaság megmentése. Nem tartják azonban lehetségesnek, hogy a kormány a köztársaságot mentő akcióját befejezte volna s azok a körök, a melyek Franciaország sorsán aggódnak, figyelmeztetik a kormányt a rennesi eseményekre. A rennesi hadbíró ítélete sok munkát adhat még a kormánynak, a mely nem gondolhat azonban arra, hogy azután megmenekül attól a felelősségtől, a mely a parlamenti szünet alatt tett vagy még teendő intézkedéseiről terheli. Sokkal valószínűbb, hogy a kabinet ezeket az intézkedéseket utólag bejelenti a kamarának hozzájárulását kérve a Waldeck-Rousseau, ha éppen távozni akar, csak azután fog demissionálni.

Az ev. ref. iskolaszék figyelmébe.

Debreczen, július 26.

Reméljük nem veszi rossz néven az igen tisztelt ev. ref. iskolaszék, ha egy pár szerény, őszinte és igaz szóval felhívjuk becses figyelmét némely dolgokra, a melyek szerintünk nemcsak időszerűek, de egyuttal közérdekiek is.

Soha életemben nem ismertem a zavar és megindulásnak azt a fajtáját, a mely elfogott. Éreztem, hogy valami nagy veszedelem lehel árad szét a levegőben a mely folyogat. Nem tudtam, mit tegyek. Az én szívetem egy más nő tölti be, — ezt a kisleányt nem szerettem és nem is fogom szeretni soha.

Álmatlanul hánykódva töltöttem az egész éjszakát. Eleinte azt gondoltam: irok a leánynak egy kötekedő hangú, enyelgő levelet. Tréfának veszem a dolgot és elhittem vele is, hogy az. De erről lemondtam. Czinikusnak sőt brutálisnak találtam ezt az ötletet. Ez a csodálatosan mély és drámai első megnyilatkozása egy gyermeki, tiszta léleknek, olyan szentnek és tiszteletreméltónak tűnt fel előttem a melyhez nyegle módon és léha szóval közeledni nem szabad. A vívódásokra, a küzdelmekre, az átvirasztott éjjelek emésztő lelki tusáira gondoltam, a melyeken ez a fiatal leány átvirasztott, míg elhatározása a döntő vallomás megalázkodásáig jutot.

Azzal tisztában voltam, hogy ezt a megalázkodást egy újabb megalázással kell tetézniem. Ezzel tartoztam a magam tisztességének a mely azt parancsolja: ne hazudj! És tartoztam az ő tisztességének, a mely azt parancsolja: ne csalj! De egész lelkemmel rajta voltam, hogy a tisztességnek ezt a szomorú és gyötrelmes parancsát, a mennyire csak lehet, kíméletesen teljesítsem. A szívem legne-

Ugy értesülünk, hogy az egyház egyik érdemes tanítója a mostani tanév végén nyugdíjra vonult. Több mint negyven évig szolgált a legrögösebb pályán a hazát és az ev. ref. egyházat s közelebb egy negyed századig Debreczenben sok ezer gyermeket nevelt és oktatótt. És ez a tisztaság, visszavonul minden különösebb elismerés nélkül. Nekünk még csak nem is ismerősök az a derék tanító, de kartársaitól s a tanítványai szüleitől hallottuk, hogy egyike a legkitűnőbb tanároknak, a ki nagyon rászolgált az iskolaszék, illetve az egyház melegebb és kiválóbb elismerésére akkor, a midőn kifáradva, 40 év nehéz munkáját kipihenendő, nyugalomba vonul.

Nem azt óhajtjuk mi, hogy tüntessék ki egy egész, vagy esetleg arany kereszttel, hanem azt, hogy egy kálvinistailag egyszerű összejövetelen, vagy mondjuk egyháztanács ülésben bucsuzzassák el az iskolájától, pályájától, hogy a nyilvános elismerést vigye magával nyugalmas, esőndes magányába.

Az iskolaszéknek volna ez kötelessége, mert a kartársak nem tehetnek semmit, ne hogy azt mondják rólok, hogy alkalomadtán ők is ilyenre vágyakoznak. Bár bizony a tanító urakat se lehet valami nagy összejöveteli érülettel vádolni, mert például egy ápril hónapban elhalt kartársuk haláláról gyászjelentést se adtak ki és nem érezték szükségét, hogy sirjánál egy pár szóval elbucuzzanak tőle. Ez pedig eddig szokásban, illetve gyakorlatban volt.

Felhívjuk az ev. ref. iskolaszék érdemes figyelmét arra, hogy van még egy pár oly iskola, hol a tanterem oly nyomorúságos, hogy még Szalmadon isjfeltűnést keltene. Régen ígéri, hogy felépítik, de hát iskoláról lévén szó, ott megelégszenek egy kis reperációval.

Jó, hogy ez a szó tolt a tollam alá. A szokásos évi reperációt még mag sem

mesebb érzésével irtam meg a választ. Nem vagyok se poéta, se író: nem tudom, mennyit irtam meg abból, a mit akartam. De minden ideggemmel vigyáztam, hogy a mit irtam, se női méltóságát ne sértse se kemény, se bántó se hazug ne legyen. A hódolat hangján irtam neki, a mely megilleti azt a nőt, a ki érettünk szenved és a magam szenvedésével igyekeztem tompítani az övét.

A levelet elküldtem, de megnyugodni nem tudtam. Sőt mintha a nyugtalanságom még fokozódott volna. Mit fog tenni ez a magábavonult, mélyérzésű leány, ha elolvasta a leveletem? Megvigasztalhatja-e az a mi benne van azért, a mit nem írhattam bele? Erre a gondolatra a verejték lepte el homlokomat. Ki segíthet itt? . . . Ekkor eszembe jutott az anyja . . .

Nem bírtam tovább egyedül elviselni a dolgot. Elmentem az asszonyhoz és elmondottam neki mindent. A tisztesség azt ordította a fülemben, hogy ez a kötelességem. — Ennek az asszonynak a legdrágább kincse ez az egyetlen gyermeke: nem kell-e tüstént figyelmeztetnem, ha ez a kincse veszedelemben forog?

Nincs elég erőm elmondani neked, azt a jelenetet, a mely közöttünk lefolyt. Egy anyáról és az ő egyetlen gyermekéről van szó: képzeld el a dolgot úgy, a hogy tudod. Két órával a találkozásunk után a szegény asszony már uton volt a leányához. Körülbelül egy-

kezdve a nemes város az iskolákban, pedig a szünidő egyik fele már a hátunk mögött van. Sürgetni kellett volna a városi tanácsot, hogy mielőbb bízzék meg valakit e munkálatokkal. A tanító addig oda van kötve lakásához, mert nem hagyhatja az ispotályi torony leégése, hogy milyen hamar kerekedhetik a nagy veszedelem.

És kérni, esetleg követelni kell a legalaposabb tisztogatást, iskolák tantermeiket, mellékhelyiségeket és udvarokat egyaránt alapos tisztítás alá kell venni, mert némelyik iskola udvara, a bizonyosságig — ronda. Hogy tanítsa aztán a tanító rendre, tisztaságra a gyermekeket, mikor rettenetes piszok veszi őket körül.

Ugyan micsoda érzelmek kél a szülő szívében, a mikor látja, hogy mily piszkos udvarba és iskolába ereszti a gyermekét, a hol a fertőző betegségek baccillusai a legvidámabb életet élhetik. Vagy azt tetszik hinni, hogy a köpöcs és a kő beállításával már meg van téve minden védekezés!

Igazán nem tudjuk; nevéssünk-e vagy boszankodjunk ezeken a siralmas állapotokon. Ilyen iskolát, udvarokat a XIX század utolsó évében, a gazdag Debreczenben álmodni sem képzelt modern izlésű és gondolkodó ember.

Az iskolaszéknek kell intézkedni, s kérni követelni mind azt a mi szükséges és ha nincs szavának foganatja, lehet arról tenni magasabb helyen.

Volna még pár szavunk az érdekes iskolaszékhez a tisztogatásért járó 50 krajczár szedése tekintetében is. Fel kellene vetnünk az iskolák ivó vizével való ellátásának szinte nevezetes kérdését, valamint az utcai iskolák szabályos tornászati tanítását s a délutáni tanítás kezdetének újból való megállapítását, de már is hosszan beszélünk és sokat, — de nem eleget — kértünk.

Szerre érkezett meg a levelemmel. Mi történt ott közöttük, nem tudom; de azt hallottam, hogy az asszony maga is halálosan összehalva, beteg hozta haza a leányt. Így érkeztek meg Budapestre. A leányt rögtön ágyba fektették, ott feküdt mozdulatlanul sápadtan és némán. Egy szót nem lehetett kikönyörögni belőle. Az anyja halálos gyötrelmek közt, sirva virrasztott az ágya mellett, orvosok jöttek mentek, de csak egy tanácsuk volt:

— Be kell várni, míg lábra áll, azután el kell vinni valahová messze, minél messzebbre és minél több időre.

Tegnapelőtt, alkonyattájt a virrasztó anya pilláit leszorította a kimerültség. Mikor felriadt, a rémület szörnyű izgalmával volt tele a ház. Az udvar kövén összetört tagokkal vérborítva haldoklott a leánya... Felhasználta az anyja álmát, kiszökött, felvászorgott a harmadik emeletre és onnan levetette magát... Ma délelőtt temették...

Ezeket az utolsó szavakat már fuldokolva, akadozó hangon mondotta. Az ujjaival kétségbeesetten tépdeste a kabátját és a szeméi, a melyek tele voltak könnyel, zavaros tekintettel meredtek rám. Olyan volt, mint egy örült. Fázósan guborodott össze, elhallgatott és a nagy megdöbbenés hatása alatt én se voltam képes csak egy szót is kiejteni...

Szóllósi Zsigmond.

Ugy hisszük nem sértettünk senkit jó szándékú fejtegetéseinkkel, nem szeretnők, ha érzékenykedve fogadná valaki, ámbar őszintén megvalva közügy, féltett kincseink, gyermekeink érdekében, — nem sokat törődünk ha nem is olvasták el szívesen megszívelheti szavainkat.

Apa.

Egyről-másról.

Holmi dolgok a kánikulában.

— Nyári idillek. —

Álmosan pislant be az ablakon áldását bőven osztogató nap sugara... Az ember csak ilyenkor érti meg a dolce far niente kellemességét. Mintha az egész város esőndes tétlenségbe sülyedt volna, oly zajtalan, nyugodt minden minden. Szunyadozik a tetterő, a szentvédélyek lelohadnak. Mélységes csend honol mindenütt. Az édes semmittevés e szezonjában nem születnek nagy ideák, meglepő tettek csak elvétve zavarnak fel bennünket álmodozásainkból és a mindennapi élet krónikása csak az ártatlan idillekről számolhat be, melyek nem arra valók, hogy a szenzáció hatalmával egy-egy pillanatra felrázzák nyári hangulatukból azokat, kik kényelmes fauteulekben félig nyitott szemekkel álmosan pislantanak a modern annalesek, az ujság egy befolyó betűire.

A koffer.

Minden lekszikonok tanúsága szerint a koffer olyan modern eszköz, melyben az ember a holmiját tartogatja, minélfogva igen alkalmas arra, hogy az ember nyári körutazásra indulván hátrahagyja, miután a házbért nem tudja kifizetni. Hogy a koffer e téren az emberiségnek milyen nagy szolgálatot tesz, annak méltánylását eddig teljesen elhanyagolták novellairóink és humoristáink.

E történetben szintén egy koffer játszott nagy szerepet.

Ott állott egyesegyedül egy garszon-lakásban.

Boldog tulajdonosa, ki mint vad a forrás vizére, úgy áhított egy csendes tündöklő letré, de nem gyöngéd kötelékek fűték szobájához: holmi hátralékos lakbér dolgában.

El akart utazni, de szállásadója hathatósan marasztalta. Végre szemébe ötlött az árva koffer.

— Itt hagyom drága holmijaimmal.

Szólt és ezután nem marasztalták többé. Elutazott és nem is jött vissza. Kinyitották a koffert. Több csomag számlán kívül, egy rakás műkö pihent benne egy ezédulára fel vala jegyezve a morál: A kofferek elutazás előtt megvizsgálandók.

A történeti hűség kedvéért megírjuk, hogy ez az eset az L... utca egy zöldszalugáteres házában történt.

Tévesztette címek.

Egy másik történetnek az az ósdi morálja, hogy a levelekkel óvatosan kell bánni. Egy fiatal hivatalnok éppen elutazóban volt és ezért illendőséges dolognak tartotta ideáljától elbucszni. Ezenközben egyéb előkészületet tett az elutazásra.

A bájos angyal, ki nemcsak kezével, hanem hozományával is boldogítani fogja a férjét, csakugyan megkapta a neki ezimzett levelet, de az illatos borítékban ezt a prózai leve-

let, de az illatos borítékban ezt a prózai levelet találja:

Nagyságos igazgató ur! Szíveskedjék a mellékelt 200 frtos váltót leszámitoltatni. Alapos kilátásaim vannak, hogy az őszszel bevezek a házasság boldog révében, a mi ama kellemes helyzetbe fog juttatni, hogy az említett összeget valamint egyéb tartozandóságaimat kiegyenlítssem.

Tisztelő hive

—o—r.

Ugyanekkor az igazgató ur a következő sorokat olvasta;

Imádot angyalom! Sürgősen el kell utaznom, ami nagy fájdalmat okoz szívemnek. Ott szeretnék lenni folyton a közeledben, mert csak téged szeretlek igazán, önzetlenül...

Piczi kezéidet csókolja

hűségese—rod.

Felesleges bővebben fejtegetnünk, hogy ez a parthie komoly veszedelemben forog.

N A P I H I R E K.

Debreczen, 1899. július 26.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— július 26. —

— Meleg. — Zivatarok. —

Kánikula.

Az egyetlen üdvös dolog az volna most ha az ember naponta legalább huszonnégy óra hosszat ülhetne a fürdőkádban. Ennek a nemes ideának első sorban meg volna az a fényes előnye, hogy e sorok írójának ebben a szomorú perczen nem kellene itt kuksolnia az íróasztal előtt s azon törni a fejét, hogy mit írjon a kánikuláról, de nem megvetendő oldala volna az is, hogy fájdalomszülötte krónikájától megkiméltetnének szegény felebarátai.

Mert elszenvadni ezt a pokoli hőséget, az még csak megjárja, de azt kívánni, hogy elmefutkározásokat is cselekedjünk róla, ahhoz képest a mócsai tortura is csak kéjes csiklandozás. Azt két szóval is meglehetne mondani, hogy ennyi meg ennyi fokot számolunk árnyékban (hol az árnyék!) minek hát hasábokat össze írni, amikor a kánikuláról úgy se süthetünk ki egyebet, mint hogy meleg, sőt tovább megyünk: nagyon meleg. Ezt meg egész nap elegethalljuk verejtékező embertársainktól.

S fölibe még olyan derék urak is akadnak, akik ezt a lustaságra teremtett vasárnapot szójátékokkal teszik még elviselhetőbbé. Mikor az embernek szinte az agyveleje is megolvad a melegtől s az időszaki elhülyülésnek ebben a kétségbeesítő stádiumában félórakig rágja a tollat, amíg egy szót leír, még azzal bosszantják, hogy ne fázzeék annyira a hőségtől!

Mindegy. A krónikának meg kell lennie, sőt hál' istennek már meg is van. Kitehlik az iménti sorokból. Mi tulesztünk a magunk dolgán s most már a szenvedés sora az — olvasón van.

A mi kánikulánk különben még nem a legrettenetesebb. Mi ez a londoni nyolczvan fokhoz képest. Az angol ujságok azt írják, hogy ilyen hőség nem volt ott már egy emberöltő óta s a héten 120 fok Fah. renheitot is mutatott a hőmérő.

Londonban most esütörtökön olyan fülledt volt a tevegő, hogy lélekzetet is alig vehetett, aki az utcán járt. Egy sereg embert ért napszúrás s egy tizenöt esztendő inasgyerek meg egy harminckét éves vas munkás bele is halt.

Bristolban, ahol arnyékban 90 fokot, tehát a nyári meleg netovábbját érte el a hőmérő, minduntalan ájult embereket szedtek föl az utcán. Egy gyárban tizenöt munkásleány lett rosszul a hőséggtől.

Pedig a közmondásos »kutya-idő« még csak most kezdődik!

S végül, hogy teljes legyen a krónika, ideiglatjuk azt is, hogy mit várhatunk a jövő naptól. Ime, a hivatalos jóslás.

Prognózis.

Tulnyomóan száraz és igen meleg idő várható, legföljebb az ország északi és keleti részein egy kis zivatarral.

— **Miniszterek nyaralása.** Hegedüs miniszter szerdán Felső-Magyarországra utazik az ottani gyárak megtekintésére. A jövő hónap első napjaiban visszatér a miniszter Budapestre, augusztus 5-én pedig Osztenébe megy. Széchenyi Manó gróf, a király személye körüli miniszter, a kinek már a tavasz óta heves gyomorbaja van, Marienbadban keresett gyógyulást, de a kurának nem lett meg a várt eredménye. Széchényi miniszter most orvosa tanácsára Reichenauban van, hol teljesen visszavonultan él. — Lukács László pénzügyminiszter tegnap Gasteinba érkezett, hol hosszabb ideig üdül.

— **Arczkép leleplezés.** A debreczeni kölcsönös segélyző egyesület igazgatósága holnap 27-én leplezi le egyleti helyiségében az egyesület elnökének Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek arczképét. Ugyanekkor avatják fel az egyesület új helyiségét is. Az ünnepélyre a következő meghívót bocsátották ki:

A „Debreczeni Kölcsönös Segélyző-Egyesület“ igazgatósága folyó hó 27-én esütörtökön délután 5 órakor, egyleti helyiségében szerezett Elnökének, nagyságos Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester arczképének leleplezése és az egyesület új helyiségének felavatása alkalmával diszgyűlést tart. Debreczen, 1899. július 25. Az igazgatóság nevében: Zádor Lajos, Dr. Szánthó Sámuel, igazgatók.

— **Hegedüs Sándorról egy iskolatársa.** 1862-ben történt. A kolozsvári ev. ref. kollégium V-ik osztályának vezetője a gondjaira bízott tanulókkal naplószerű gyakorlatokat íratott, adott témákról. Az egyik növendéknek az volt a feladata, hogy írásban jellemezze az osztály három legjobb tanulóját: Hegedüs Sándort, Borosnyay Dánielt (jelenleg ügyvéd Brassóban) és a még ifjúkorában meghalt nagytehetségű Bánffy Endre bárót.

Hegedüs Sándorról az akkori iskolatárs — a ki jelenleg Kolozsvárott időzik és egykori naplójából az alábbi részletet rendelkezésünkre bocsátotta — mint a M. P. írja, az itt következő jellemzést írta:

»Hegedüs Sándor korát nem tudom, de higgadt komolysága éltebb gyerekekre mutat. Nagy homlok, szabályos orr és száj, kifejezésteljes szemek, pattanásos arc, mind oly jelenségek, melyek nagy talentumot árulnak el; léhaságok után nem kapkod. Barátai számosan vannak. Hogy princípálisának (Sámi László) bizalmát és jóakarátát magának kiérdemelje, igyekszik annak egész jellemét eisajátítani és hogy irántai szimpátiáját még inkább kimutassa idejének nagyobb részét történelmi tanulmányoknak szenteli. Történelmi tanár is lesz belőle. Különben nagy szónok«.

A kritika, mint sa tapasztalat mutatja, elég alapos volt egy gimnázistáról, de a proféczia nem vált be. Hegedüs Sándor nem lett történelmi professzor.

— **Bucsuestély egy alezredes tiszteletére.** Csicseri Géza alezredes — mint az' annak idején meg is írtuk — ő Felsője Debreczenből Kassára helyezte át s kinevezte az ottani honvédhuszárezred parancsnokává. Csicseri Géza alezredes kedvelt tagja volt a debreczeni társadalomnak s a Z. A. T.-nak is lelkes, áldozatkész tagja volt. A Z. T. jótékony társaság tagjai a távozó alezredes tiszteletére ma szerdán este a Dréher sörcsarnokban bucsuéstélyt rendeznek.

— **Bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház árva ügyi bizottsága által 1899. év július hó 28-án délután 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melynek tárgyai folyó ügyek.

— **Darányi miniszter utiprogramja.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma délután indult havasi útjára. — A miniszter éjjel egy óra után érkezik a beregmezei Zánynak a állomásra. onnan holnap reggel lóháton indul a Kesenyicze a havasra a Nedecsey-lakhoz, a hol az első számú rideggulyát megtekinti. A délelőtt folyamán ugyancsak lóháton a Pláj havasra indul s utközben megtekintik a második számú állami rideggulyát. Délután három órakor a miniszter a régi régi Rákóczy-uton a Hrapieza Jana havasra lovagol, a hol a harmadik számú rideggulyát tekinti meg. Az éjjelt a miniszter a havason tölti. Szerdán reggel lóháton folytatja az útját az 1700 méter magas Stoj havas tetejére, onán a Máramaros megyében fekvő Ivovola havasra onnan pedig, de már nem lóháton, hanem szánon a báró Schönberg Donald Rika nevezetű vadászakához megy. Délután útját kocsin folytatja, estefelé Máramaros- és Beregmeze határára ér, a hol a földmívelésügyi miniszterium tartalékmunkásserege által 1898-99-ben készített hat kilométer hosszú utszakaszt bejárja, a mely ut közvetlen közlekedés létesített Máramaros- és Beregmeze között. Utazásának harmadik éjjelét Szolyván fogja tölteni a miniszter a vasuti kocsiban. Csütörtökön reggel a Hársfalvi fürdőt meg a Szolyván létesítendő Erzsébetligetet tekinti meg. Délfelé a miniszter Szolyvát kocsin elhagyja s délután Munkácsra érkezik, a honnét még ugyanaznap este Budapestre megy.

— **A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete** folyó évi augusztus hó 2-án, — tekintettel az ünnepségekre, — hivatalos órát nem tart. Pénztárnycsiki órák tehát Augusztus hóban 2-án (napi biztos Konez Elek) 3-án (napi biztos Márk Endre) 4-én (napi biztos Materny Lajos) 7-én (napi biztos Miskolczy Jenő) 14-én (napi biztos Oláh Imre) 21-én (napi biztos Papp Lajos) 28-án (napi biztos Steinacker Sándor) A szabadságratávozó igazgatót Beczner Frigyes főreáliskolai tanár, a pénztárnokot pedig Kurzsinszki László róm. cath. tanító helyettesíti.

— **Az italmérsi adó kivetése.** A debreczeni pénzügyigazgatóság a miniszter utasítása értelmében elrendelte az italmérsi adókivető bizottságnak megalakulását. A bizottság elnöke Dóczy József pénzügyi s titkár, tagjai Biró József, Szentesy János rendes, Jobbágy János és Kovács Mihály póttagok. A bizottság üléseit a városháza nagy termében tartja s első ülése augusztus hó 16-án lesz.

— **A királyi palota Szent-István terme.** Az új királyi palota egyik legszebb terme lesz a Szent-István terem, a hol az ünnepi fogadást fogják tartani. A terem falait majolikával borítják és pompás selyemgobelinnel díszítik, a melyekhez a selymet most szövik Pozsonyban.

A teremnek kiváló díszes lesz az Árpád házi királyok tizenkét, majolikába égetett arczképe, melyeket Roskovics Ignác készít. A képek a következő királyokat fogják ábrázolni: Szent-István, I. Béla, Szent-László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. Endre, Szent-Erzsébet, IV. Béla, Szent-Margit és III. Endre. Azonkívül Szent-István koronázásának képe és a mint Szent-István hirdeti a keresztény vallást. A képek nagyrésze már kész, úgy, hogy a jövő évi párisi kiállításra ki is fogják állítani.

— **Ragadós tüdőlob.** A ragadós tüdőlob előfordulásának következménye: a szarvasmarha vásár betiltása nagy elégedetlenséget keltett a tegnapi heti vásáron a gazdák körében, kik jószágait, mivel előzőleg értesítve nem lettek, felhajtották a vásárra. Ebben igazuk is van, mert a marha vásár jelentősen jövedelmi forrását képezi városunk lakosságának, de épen ezért szükséges és halaszthatatlan a ragály esetleges tovaterjedésének megállítására tett intézkedések gyors és szigorú végrehajtása. Mert, hogy a ragadós tüdőlob városunkban konstatáltatott az tény, a tegnap megtartott vizsgálat során is a Csapó-kertben két gyanus tehenet találtak, a melyeket megfigyelés alá is vettek. Nem kell a dolgot sem nagyítani sem pedig kicsinyelni. Magának a gazdaközönségnek érdeke kívánja ezt, mert akár asszisztens, akár nem asszisztens vizsgálta is meg a felküldött tüdőt: az állatorvosi akadémia ilyen fontos kérdésben megmondolja véleményét! A miniszteri kiküldöttek sem jöttek le ok nélkül. A ragály még csak pár esetben konstatáltatott, a veszély tehát nem nagy, azért könnyű azt még csirájában elfojtani. Jobb részen lenni, mint majd megijedni. Hogy mennyire igazunk van jelen hírünkben, mutatja az a számadat, melynek kevéssel lapunk zárta előt: jutottunk tudomására. Mint fentebb mondtuk tegnap 2 gyanus esetet tett megfigyelés alá a kiküldött bizottság, mint most értesülünk a vizsgálat során azóta is fordult elő néhány gyanus eset, úgy hogy eddig összesen 17 darab gyanus jószág áll vizsgálat alatt, melyeken a tüdőlob tüneteit észlelte a bizottság.

— **Az aszfalt.** Sok, kisebb s nagyobb sérüléssel végződő balesetet okozott már az aszfalt. Illetve az aszfalt szélének azon helyei, melyek a kocsik könnyebb feljuthatása céljából le vannak vágva. A vágások sok helyen de különösen a főutcán oly meredek, hogy nincs nap, a melyiken a nagy tolongásban az aszfalt szélére kerülve, egykét ember ott el ne csuszszék, szenvedve ez által kisebb nagyobb mérvű de semmi esetre sem kellemes zuzódásokat. Az ilyen balesetek oly gyakoriakká váltak, hogy már csak akkor keltenek feltűnést, ha az illető szerencsétlenül járt nem tud felállani sem, különben annyira megszoktuk már, hogy senkinek se jut eszébe hogy lehetne ezen egy kis jóakarattal s természetesen költséggel segíteni, ha azokat a kocsifeljárókat kevésbé meredekre vágják. De hát nem gondol erre senki. Nem elég hogy a pótadót beszedik, még a testi épségről is gondoskodják a város?!

— **Tourista diákok.** A vakáció a diákok eldorádója, lehet pihenni, mulatni a ne továbbig. Fel is használja azt az áldott időt, mely a diákok kietlen életének egét van hivatva némileg megaranyozni, — minden diák. De legjobban fölhasználja az ki vakációban

nyakába veszi az országot s bejárja az alföld végtelen síkságát vagy a Kárpátok égbe nyuló bérézét. Többen vállalkoznak ilyen utra. Egy debreczeni fiú Erdélyi Lajos mint megírta Rómáig szándékozik elmenni s azóta már olaszországban jár. Tegnap pedig városunkba érkezett két ilyen turista ifjú, Kovács József és Pécsey Frigyes n. kanizsai diákok, kik július 5-én indultak el hazulról s bejárva a Balaton vidékét, Keszthelyt, Badacsonyt, Székesfehérváron át Budapestre mentek. Ott neki vágta a nagy alföldnek s Czegléden Szolnokra keresztül tegnap d. u. 4 órakor városunkba jöttek s itt a kollégiumban kaptak szállást. Innen N.-Váradon át Kozsvárra mennek a tordai hasadékgig s bejárva a székesfehérvári s déli vidékeken mennek haza. Az ifjak mindenütt gyalog mennek.

— **Vissza, az édes otthonra.** Holzberger Mariska, a 11 éves kis komédiásnő, ki születésétől egy komédiástruppal eltávozott s később nyomorúságba esett, tegnap érkezett vissza szüleihez Körösbányáról. A kedves megjelenésű, beszédes kis leány elmondta hogy a komédiásoknál nagyon rosszul bántak vele s ruházattal sem látták el, hanem egy jószívű vendéglősné vett neki ruházatot, melyben hazajöhetett. A körösbányai főszolgabíró, ki éppen Budapestre utazott, maga káuzolta el Debreczenig s most már a kalandvágyó leány ismét szüleinél van, míg ismét el nem önti szívet a vágy.

— **Dezinficiált istálló.** A ragadós tüdőlob megállítására teendő intézkedések és a városi marha állomány megvizsgálására kiküldött bizottság Greicsáni Gyula állategészségügyi felügyelő, Cseh József és Tanka Sándor állatorvosok továbbá Acsnagyerencs rendőr fogalmazó és több városi kiküldött jelenlétében dezinficiálták a Fekete József Morgó utca 31 szám alatti házában levő tehén istállót, mint a mely istállóban volt az a tehén a melyiken a múlt hét folyamán legelőször konstaláltak a ragadós tüdőlobot.

— **Pulszky Károly.** Pulszky Károly haláláról most már meggyőző bizonyítás érkezett. A szerencsétlen ember csakugyan öngyilkosságot követett el, de téves az a hír, mintha egy Klondykebe menő hajón végezte volna ki magát, mert Queensland fővárosában lőtte magát agyon. Két tekintélyes brisbanei lap, a The Telegraph és a The Brisbane Courier Budapestre érkezett számai megemlékeznek Pulszky Károly haláláról. A The Telegraph ezt írja június 7-iki számában:

A rendőrséget értesítették, hogy Pinkenbaban egy férfiholttestet találtak, a kinek lőtt sebe van. Részletek hiányoznak. A halottat Poulskynak hívják. Magyar volt s két hónapja van Brisbanében.

Másnap ezt írja a nevezett lap:

Annak a férfinak a kezében, a kinek a holttestére június 6-án reggel Pinkenbaban a Myrtle-town-szállótól egy mérföldnyire akadtak, revolver volt a kezében, a melyből egy golyó hiányzott. A golyó szivetájékán fúródott a testébe. A morgueban Wray dr. megvizsgálta a holttestet s konstalálta, hogy a halál oka a lőtt seb.

A The Brisbane Courier ezt írja június 8-iki számában:

Kedden reggel egy holttestet találtak a Myrtle-town-szállótól egy mérföldnyire. A vizsgálat öngyilkosságot állapított meg, a mire eltemették a halottat. Kiderült, hogy az öngyilkos Pulszky Károly, a ki nemrég érkezett ide s a ki előtte való nap az említett szállóban aludt.

— **Megőrült a utcán.** Ideg borzogatóan izgalmas jelenetnek voltak tanúi ma délelőtt 10 óra körül az emlékkert közelében sétálók. A kertnek a nagy templom háta megatti részén egy egyszerűn öltözött közép koru nő járkált. Izgatott magaviseletével, mihamar magára vonta a kertben levő néhány ember figyelmét, a figyelem kevés idő múlva rémülette változott. A sétáló nő hirtelen tépni kezdte ruháját s az örültek sajátságos tompa hangján kezdte kiabálni ez egy szót:

— Anyám!... anyám!... anyám!...

Csakhamar összefutott a nép s a távolból izgatottan nézték a szegény nőt. Csakhamar rendőrök is kerültek a szomorú esemény színhelyére s nagy erőfeszítéssel sikerült megfékezni a szegény örültet. Beszállították a köz-kórház megfigyelő osztályba. Ki tetét még nem sikerült megállapítani.

— **Uj udvari szállító.** Király Ő felsége Schwarcz Vilmos debreczeni butorgyárosnak a csász. és királyi udvari szállítói ezimadományozta. E kitüntetés nem talált érdemlent, mert Schwarcz Vilmosnak ki már közel 25. éve működik e pályán a hazai butorgyáripar terén határozott érdemei vannak s butorkészítményei az ország széles köreiből közvéltésnek örvendenek.

— **Nyomdászok Gutenberg-ünnepélye.** Páratlan azon érdeklődés, melyet a nagyközönség tanúsít, a sajtó munkásai által, a „Petőfi Dalkör” közreműködésével rendezendő Gutenberg-ünnepély iránt, mely folyó hó 30-án vasárnap a Margit-fürdő táncstermben tartatik meg. Az összes meghívókat, melyre reflektáltak, a rendezőség kiadta s éber figyelembe részesíti a jelentkezőket, kik tájékoztatást óhajtanak szerezni az ünnepély sorrendjéről. A szereplők, kik teljes ambícióval oda törekednek, hogy az est fényét emeljék, esütörtök este tartják az utolsó próbát a Margit-fürdő színpadán. A rendezőség ezuton is erte-síti a n. é. közönséget, hogy jegyeket előre váltani a (Csokonai nyomdában) csak szombaton ezte 6 óráig lehet. Azonban az ünnepély estélyén a pénztárnál válthatók.

— **Találékony biciklista.** A Teleky utcán nagy a panasz egy biciklistára. A fiatal ember bizonyosan arra lakik valahol és mindennap végig kell vágatnia gépjével a Teleky utcán. Ez ellen a lakosoknak semmi kifogásuk különben, hanem igenis kifogásolják a komondorok szörnyű ugatással üldözvén a kerékpáros ifjut. Ez ellen pedig az ifjunak van kifogása. Hogy segítsen a baján, revolvért vásárolt s mostanában úgy megy végig az ellenséges utcán, hogy a gépet tolja maga előtt s reá rohanó kutyákat hadgyakorlatához beillő pisztolydurrogással igyekszik magáról leszoktatni. Ezt megint a lakosok kifogásolják. Kinek van hát igazsága? Ezt eldönteni a rendőrség van ugyan hivatva, de mivel még ide nem került az ügy, legyen szabad nekünk hozzá szólni. Egyéni szempontból, mindnyájoknak igazuk van, de a közérdek szempontjából egyiknek sincs igaza. Mert: 1. Ne tessék olyan kutyát szabadon tartani, a melyik az az embert a bicikliről lehuzza. 2. Ne tessék a kutyák ellen olyan védelmi eszközt használni, a melylyel az emberek élete is veszélyeztetve van. Mivel pedig Debreczenben a biciklisták is, meg a kutyák is nagyon nagy autonómiával rendelkeznek, úgy hogy a bellum omnium contra omnes lehetősége szinte természet-szerű, tessék a rendőrségnek megrendszabályozni a biciklistákat is meg a kutyákat is. Sic!

— **A tiszta kéz.** Elegánsan öltözött házaspár jelent meg a minap egy fakereskedésben. A férfi elmondta a kereskedőnek, hogy ő komédiás s egy mutatványos bódéhoz szükséges

faanyagot akar vásárolni. Kimentek a raktárba s kiválasztották a sok deszkát és gerendát, aztán visszamentek az irodába. Megállapodtak abban, hogy kocsit küldenek a fáért s majd akkor kifizetik a számlát.

— Ejnye valamit elfelejtettem, — szolt a vevő.

— Parancsoljon, felelte a kereskedő.

— Egy méter hosszúságú léczre van szükségem.

A kereskedő készséggel adott neki, a mire aztán a vevő megkérdezte, hogy mivel tartozik.

— Ez ráadás.

— Nem fogadhatom el ingyen, semmi körülmények között sem.

— No hát, legyen 16 krajczár.

A vevő átad egy koronát, a mire a kereskedő kihuzza a pénztár fiókját és visszad neki harmincznégy krajczart. Most meg az asszony szólalt meg:

— Nézze ezt a melltűt, osztrák koronából csináltattam. Ugy-e, csinos?

— Nagyon csinos.

— Ugyanilyent szeretnék ajándékozni a hugomnak. Nem lenne szives ilyen osztrák koronákat adni, rá is fizetek, ha akarja.

A kereskedő kihuzza az ezüstpénzzel telt fiókot s keresgélni kezd.

— Nini, ez olyan, szolt az asszony s belenyult a fiókba. Ne gondolja, hogy lopni akarok, hisz láthatja, hogy tiszta a kezem.

— Oh, dehogya, hisz láfom, hogy tiszta a keze.

A nő ötször is mutatja, hogy tiszta a keze, a férje szintén s vidáman válogattak az ezüst között. Végre eltávoztak, mert nem találtak osztrák koronát. A kereskedő csak várja várja a kocsit, de hiába.

Végre gyanut fog s néhány órával később belenéz a fiókba. Akkor veszi észre, hogy a tisztakezü házaspár negyvenkilenc darab koronát lopott el. Persze rögtön jelentést tett a rendőrségnek, a mely most keresi az ügyes tolvajokat.

— **Előljárósági gyűlés.** A helybeli ipartestület elnöksége értesíti az ipartestület előljárósági tagjait, hogy holnap esütörtökön délután 5 órakor a testület hivatatos helyiségében előljárósági gyűlés lesz, hol az ipartestület folyó ügyei kerülnek tárgyalás alá.

— **Dinamitlopás az aradi állomáson.** Aradi tudósítónk írja: Az aradi állomáson tegnap 72 kilogramm sulyu dinamitot adtak fel a borossebesi kőbánya számára, a hol robbantás céljából állandóan használnak dinamitot. Mikor a vonat Borossebesre érkezett, az állomáson ki akarták szolgáltatni a csomagot s arra a kinos meglepetésre jutottak, hogy a dinamit — nincs. A csomagot ellopták a kocsiból. A nyomban megejtett vizsgálaton megállapították, hogy a dinamitot csak az aradi állomáson lophatták el, még pedig a kocsinak ólomzárral való ellátása előtt, mert az ólompecsétet a borossebesi állomáson sértetlenül találták. Az aradi rendőrség a megyei esendőrörsök az egész utvonalon nyomozást indítottak de eddig még nem sikerült előkeríteni a dinamittolvajokat.

— **Lőszemle.** Folyó hó 29 én szombaton délelőtt és délután a polgárságnak használatra kiadott katonai lovak felett szemlét tartanak a „Gilányi” kaszárnya előtti térségen. — A szemlére föl hívjuk a gazdaközönség figyelmét.

— **Angelotti mulató a Bikában.** Az eltávozott zene bohócok és sokat bámult műkerékpáros Daslon helyébe új és nem kevésbé érdekes tagot szerződtetett Angelotti. És ez Vecsera a híres dán énekesnő. Magyar és német szanzonetteknél nem tapasztalható, magával ragadó temperamentummal szerepel az énekesnő, mely a debreczeni közönségre szokatlanságánál is nagy mértékben hat. Különösen a közönség temperamentumosabb elemére. Csak pár napig fog itt időzni azért is különösen felhívjuk reá a figyelmet.

Van-e tulvilág?

— Történetek a szellemvilágból. —

Az 1870—71. években miss S. volt angol társalkodónő. Kedves, jó, de nagyon is prózai teremtés volt. Mivel azonban hozzám őszintén ragaszkodott és megbízhatóságának számos tanujelét adta, nagyon megkedveltem. A műveltségnek ugyan meglehetősen alacsony fokán állott, sőt könyvet is alig vett kezébe. Legfőkébb a kézimunka és a főzés iránt mutatott némi érdeklődést. A spiritualizmust, okkultizmust természetesen még csak hírből sem ismerte.

Az 1870. évek egy téli napján — jól emlékezem, éppen reggeli mellett ültünk, — miss S. azt a kérdést intézte hozzám, nem kaptam-e hírt valami halálesetről?

— Nem én — mondtam. De hogy is ut ilyesmi az eszébe?

— Mert az éjjel azt almodtam, hogy G. né, G. ur édesanyja meghalt.

G. ur egy fiatal hadnagyocska volt és miss S. kedvence. Mig a háború ki nem tört, majd mindennap ellátogatott hozzánk.

Társalkodónőm azután elbeszélte, hogy álmában egy előtte ismeretlen városban járt, sőtét, elhagyatott utcákon bolyongott, míg végre találkozott valakivel, a ki azon kérdésére, hogy ő most tulajdonkép hol van? — azt felelte, hogy Erfurtban és egy házra mutatva, felszólította, hogy oda tartson.

A megjelölt ház udvarán — ugymond — egy árva lelket sem találtam. Felmentem tehát az emeletre és ott azután több fekete ruhás, síró alakra bukkantam, a kik susogva biztattak, hogy tovább menjek. Szobáról-szobára botorkáltam, míg eljutottam az utolsóba a hol nyílt koporsót láttam, melyben egy öreg hölgy feküdt. Kérdezősködtem, hogy ki ez a hölgy? Ekkor azt mondták, hogy G. né. Mikor ezt a nevet meghallottam, felébredtem.

— Biztosan tudom — így fejezte be elbeszélését, — hogy G. ur édes anyját láttam.

— De hiszen G. né B.-ben lakik és nem Erfurtban — feleltem. Ennek dacára a nap-tárban mégis megjelöltem ezt a napot.

Körülbelül két hétre ez álom után G. urtól, a ki akkor Páris előtt táborozott, azt az értesítést kaptam, hogy Erfurtban lakó nagyanyja meghalt. Az elhalálozás ideje pontosan megegyezett az álom idejével.

G. ur nagyanyját, kivel nagyon ritkán érintkezett, alig említette és így nem emlékeztem, hogy csakugyan Erfurtban élt-e?

Az 1871. évi egyik gyönyörű tavasza reggelén miss S. szobámba jött és keserves zokogás között azt mondta, hogy nevelő atyja meghalt. Podgyászát már rendbe is hozta és még aznap délelőtt elakart utazni, hogy még idejekorán érhesse a temetésre.

— Sürgőnyt kapott? — kérdém.

— Nem, de álmomban láttam haldoklását és arra ébredtem fel, hogy hangosan a nevem szólított. Megrémülve felültem ágyamban és ekkor magam előtt láttam, a mint agyában haldoklik. Nagynénem, testvéreim ágya körül térdeltek. Mindegyikük részére volt egy jó szava, csak engem nem áldhatott meg. Nevemmel ajakán szenderült el örökre.

Hiába volt minden igyekezetem, hogy megvizsgáljam őt, hogy csak rossz álom az egész; ne higgyen a dologban stb. Ennek dacára visszaemlékezve arra az esetre, mikor G. né halálát is megálmodta, meg voltam győződve, hogy nevelő atyja csakugyan meghalt.

És tényleg, egy még az nap Londonból érkezett távirat megerősítette álmoltságát s csak másnap, mikor miss S. már elutazott, kaptunk egy levelet, melyben arról értesítik, hogy atyja súlyos beteg és kéri, hogy rögtön utazzék haza.

Ezek az események keltették föl érdeklődésemet a spiritualizmus iránt, melynek most testesből-lelkeztől a hive vagyok.

(s. e.)

Irodalom.

Előfizetési felhívás! Versekek című alatt 8—10 ivnyi terjedelmű költemény-kötetet akarok kiadni. Hosszabb-rövidebb lélekzetű versek lesznek a kötetben a szerint, a mint különböző tárgyak a melyekről szólnak — éppen megkivánták.

Fiatal, jogász koromban, itju vérrrel, ifju hévvel irtam e verseket s annak idején különböző lapok hasábjain láttak napvilágot. A hazaszeretet szent érzelmétől, a szerelem édes hevétől le egészen korunk satirikus alakjainak a látásáig sokféle tárgy — természetesen különböző akkordokban — rezgette meg lelkem hurjait. A muzsák megkínáltak a castiliani forrás vizéből és én — énekeltem. — Mennyit kaptam, mennyit ittam a forrás vizéből azt majd verseim olvasói mondhatják s mondják meg.

Nem a hiúság, vagy talán a fennmaradó dicsőség óhajta ösztönöz arra, hogy most — irásuktól 2—3 év után — összegyűjtve kötetben is kiadom verseimet. Nem bánt engem az, ha a Parnassosra vezető lépcsőknek csak a legalsó fokán kell is meghuzódnom verseimmel. — De ha már megirtam — legyen csak egy emlék — kötetbe is szedtem!

A »Versekek« előfizetési ára 1 frt; a kiket érdekel — a kik még nem tudják vagy csak részben tudják — milyenek verseim, ezt az 1 forintot a czimemre küldjék. A kötet az előfizetési pénzek beérkezése után jelenik meg.

Makón, 1899. évi július hó. Tisztelettel KISS Pál.

»Építő minták«. Ezzel a czimvel indult meg egy szak folyóirat Budapesten, mely első ilyenmű vállalat Magyarországon. A folyóirat szerkesztője munkával hazai építő iparosainknak kívánnak egy minden tekintetben megfelelő segédeszközt nyújtani, hogy azok abban a hazai viszonyoknak megfelelő terveket találjanak. Az Építő Minták teljes terveket mutatnak be, különös gondot fordítva a részleteknek természetes nagyságban való rajzolására! hogy azokat a vidéki, rendszerint nagyon elfoglalt és csekély segédszemélyzettel bíró építő mester a munkánál közvetlenül felhasználhassa. Egy év alatt 26 füzetben körülbelül 182 könyvmás rajzolt lapot és 104 oldat szöveget közölnek évnegyedenként előre megállapított programmal. Az első évnegyed például a következőket tartalmazza: 1. Városi egyemeletes bérház. 2. Katolikus templom 300 személyre. 3. Parkkapu kőből. 4. Szabadon álló villa ur családok számára. 5. Kilátó torony fából. 6. Sírbolt kőből. 7. Egy 1000 holdas alföldi birtok épületei. 8. Közúti híd. 9. Diszes hattyuház. 10. Uszoda. 11. Kertiház fából. 12. Kisebb városház. 13. Plébánia épület. 14. Községi elemiiskola. 15. Diszes híd kőből parkba. 16. Községi kórház. 17. Emlékoszlop. 18. Egy jobb fürdő hely épületei. Nézet. alaprajz, metszetben, tető kiosztások, lépcső szerkesztések stb. összes részletekkel egy-huszad és természetes nagyságban teljes és részletes költségvetése esetleg leírása. — Előfizetési ár egész évre 28 frt 80 krajczár egyes szám ára pedig 1 frt 50 kr. Az előfizetési árak a kiadóhivatalba Budapest, VII. Damjanich-utca 32 sz. alá küldendők.

Különfélék.

+ **A rózsaleányok hazájából.** Egy budapesti szalmaözege siralmas históriájáról szól az ének. Feleségét elküldte nyaralni Rozsnyóra, aztán lehuzta ujjáról a jegygyűrűt és egy tisztviselő társával hódító körútra indult. Mint sokat tapasztalt uriember, nem keresett sem a leányok, sem asszonyok ölelésében szó rakozást, hanem a közepűt választotta: a bánatos kis özvegyekkel kötött futó ismeretséget.

A legutolsó özvegye Solymáron, a rózsaleányok hazájában nyaral oda járt ki minden szabad napján. Az elmúlt vasárnap e miatt bonyodalomba keveredett s ennek kék-zöld nyomait maiglan is viseli. A délután igen kellemesen mult el, de leszállt az est s a titkok sötét leple borult Solymár utcáira. A két tisztviselő éjjeli szállást keresett. Valaki elkísérte őket egy olyan házba, a hol a solymári érelyverseny első favoritja, a szép Lizi lakott. A rózsaleány szülei szívesen fogadták a pesti urakat s átengedték nekik az utcai szobát, a melybe a szőke Lizi szokta aludni az igazak álmát. Pompás ágy, hűvös levegő, több se kellett az elfáradt gavalléroknak; csakhamar mélyen elaludtak. — Meddig tartott az álmuk, nem tudják. Egyszerre halk kopogtatásra ébredtek.

— Lizi, mach auf! (Liza nyisd ki!) hangzott kívülről.

Embereink mit sem feleltek.

— Lizi, mach auf! kiáltott most már erősebben a rejtelmes hang.

A szobában tanakodott a két pesti ur mitévő legyen. Biztosan a Liza kedvese jött légyottra.

A kopogtatást dörömbölés váltotta föl. De ezt már nem tűrhették szó nélkül a nyugalmukból fölzavart emberek.

— Kotródjék innen ha jót akar! fenyegették a legényt.

Több se kellett a sváb suhancznak. Azt hitte, hogy Lizája megcsalja annak a hangnak a tulajdonosával, a mely az előbb reaszólt. — Bezúta az ablakot, leszakította a zsálot s egy pillanattal később a szobában termett.

— Hol vagy, te csalfa teremtés?

Ezt ordította s a mikor Lizát nem látta a két idegen ellen fordult, ha ugyan forduláskor lehet nevezni azt a hatalmas dögönyözést, a miben a két pongyolás urnak része csak úgy hullott az áldás a két tisztviselőre. Az éktelen lármára berohantak a házbeliék, lefegyverezték a legényt s megjelent a Liza is. Az össze vissza tört szobában semmi sem maradt épen. — A legény megszegyenülve kért bocsánatot a pesti uraktól, — a kik aztán az éjszaka hátralevő részét hidegvizes borogatással töltötték. — Legalább nem volt melegük.

II. ik Vilmos a felülmulhatatlan. Érdekesebb alak aligha ült még a trónon a németek mai császárjánál. II-ik Vilmosról el nem lehet képzelni, hogy honnan szedett magába annyi természetes ész, szellemességet és rokonszenvet keltő jó érzést, a miknek lépten nyomon tanujelét adja beszédeiben és elszórt megjegyzéseiben, melyekkel nemsokára megfogja hódítani, vagy legalább is lebilincselni az egész világot. Alig egy hete, hogy Bergen mellett a francziákat büvölte el, de babérjainban egy percig sem óhajtván pihenni, most megint mondott valamit, a mit sohasem fogneki elfelejteni a németországi polgárok és kispapok. Valami államkincstári érdekről tettek előterjesztést a császárnak s II-ik Vilmos egyszer csak így szólt: „Gyűlölöm a fiskust, mert tulzásba viszi a buzgóságát.“ Ez annyit tesz, hogy a császár a kincstári hivataloktól rossz néven veszi azt a fürkésző eljárást, melyel a polgárok jövedékkihágásait firtatják s az által sok kellemetlenséget és kárt okoznak nekik. Elképzelhetni hány millió ember szája izének felel meg ez a gondolkodás s mennyire lesújtották a császár szavai a szegény adóhivatalnokokat egész Németországban.

CSARNOK.

Miért? ...

A „Debreczeni Hírlap” számára

írta:

Szombathy István.

(Folytatás.)

Bent eloltják az utolsó lángot is, — itt künn szürkül a ködös, téli regg... a terhes kocsik dübögnek az utcán; az aszfaltról seprik a havat, vágják a jeget a házmesterek; egy-két kofa már pakol kifelé, összedörzsöli didergő kezeit s szapora léptekkel jár föl s alá. A munkás emberek is mind sürjebben rajzanak elé a külváros piszkos sikátoraiból; mind olyan vézna, olyan álmos, olyan fáradt; vörös keszkenőbe kötve viszik magukkal a déli ebédet, az egy karéj kenyeret meg a kis darab szalonnát... olyan elkeseredetten néznek reám, némelyik vissza is fordul utánam s én hallom, a mint káromkodik. Irigyl... pedig...
... Most meglátom az én emberem. A csipős hideg szél úgy látszik kivert egy kicsit a mámorból; imbolyogva bár, de jár s csak olykor csuszik nagyokat a sikos aszfalton. Utána indulok.

Velünk szemben jön egy női alak. Diderelve huzza meg magát vékony kabát-kájában s mintha kergetnék úgy siet. Hova? Talán haza...

Most szembe találkozik a férfival, én is közelükbe értem. A mint meglátják egymást megrezzen mindakettő, egy pilanatra mintegy leszögezve állanak meg, ajkuk megrándul, mintha valami mondani valójuk volna egymáshoz...

De nem. A férfi megrázkódik s imbolyog tovább...

A lány előkapja zsebkendőjét szeméhez szoritja s jön tovább, felém. Ráismerek s a síró kasszirnő. Most nem sír, de zokog...

Utólérem a férfit, az is sír...

Vajjon miért? ...

Kézdtem érdeklődni e két alak iránt. Egy, egymás láttára síró kasszirnő és lump!

Másnap megint ott voltam a kávéházban. Leültem a kasza melletti asztalkához s beszédbe elegyedtem a leánynyal. Eleinte mindentféle közönyös dolgokról beszélgettünk. Egyszer aztán hosszas hallgatás után így szóltam hozzá:

— Ugyan, mondja el nekem, hogy került maga ide.

A leány felém fordult szeméi merőn szemembe néztek, aztán lassu, elfojtott hangon kérdezé:

— Miért?

— Kiváncsi vagyok rá nagyon. Láttam reggel, a mikor azzal a férfival találkozott s az is sírt, maga is sírt.

Az emlékeztetés kellemetlenül hathatott rá. Arcza elborult, szemé könnybe lábbadt s melléből szaggatott, gyors sóhajok szálltak föl. Láttam, hogy nagyon felizgattam, valami régi, régi emléket eleveníték föl nála, s egy, talán alig heggedt sebet szakított föl. Már elakartam állni kérésemtől, midőn homlokát megsimítva egészen felém fordult s beszélni kezdett.

— Különös kívánsága van. Ha nem lát-nám itt gyakran, azt hinném, hogy naiv gyerek s elmondanám azt a megszokott mesét a grófkisasszonyról, kit a vére a kasszába

üzött s ki még most is bolondul a férfiakért. Sokszor elmondtam én azt: nagyon jól tudom, el sem téveszteném. De hát mit mondjak magának? ...

Megfogtam a kezét.

— Mondja az igazat!

— Miért? Mit érdeklí magát egy idegen lány regénye? ki a kasszába került!

— Szeretném tudni, miért sirt tegnap és ma az az idegen leány? Kit siratott? Magát-e vagy pedig mást is, például azt a férfit? ... Ugye, — folytatám, magok ismerték egymást, talán szerették is? ...

— Igen, mondá halkán...

Aztán csend lett. Ő merengett a multakon, a multnak talán szép emlékein, én meg néztem a jelenet és láttama jövőt — a kórházi fehér ágyon s a halottas kamarában...

— Igen, igen, szólalt meg egyszerre, mintegy folytatása képen merengésének, — szerettük egymást, szerettük nagyon s én elhagytam őt. S mivel lettünk mindketten; pedig mivel lettünk volna! ... Lehattunk volna boldogok, nagyon boldogok...

— Egyszerű gyári lány voltam. Az apám is gyári munkás volt az anyám is; engem is úgy neveltek, hogy majd valamelyik munkás oldalán csendes otthont nyerve, zugoldás nélkül éljem le egyhangu, unott egyformaságban, de becsületben az életemet. Eleinte, kisebb koromban tetszett is ez az élet. Vidáman mentem a gyárba örültem, — hogy már tudok dolgozni, keresni. Milyen boldog voltam, mikor a heti bérem odaadtam az anyámnak. Nem volt semmi vágyam, semmi kívánságom, csak az, hogy mentől többet kereshessek...

— De mikor nőtem, fejlődtem, már olykor elvagyódtam hazulról, szerettem volna vasárnap délután a többivel menni ide-oda sétálni, mulatni. Azután szerettem volna szép ruhákat, mint a többieké. Otthon egyiket sem tettek meg. Várjak még, majd később! volt a felelet. Vártam...

— Aztán eljött a később, kaptam én is szép ruhát s elmehettem sétálni, mulatni. Megtetszett nagyon a séta. Még ugyan nem ment el a kedvem a dologtól, de már mindig nehezebben és nehezebben vártam a sétát. Ugy hogy este, mikor jöttünk a gyárból felkerültem a nagy széles utcákra. És láttam azt a fényt, azt a pompát az üzletekben, a sétálókon, a mit vasárnap nem látni. Akkor nem sétáltam a nép...

— Oh mennyi sok szép mindent láttunk ott mi, gyári lányok. Azokat a drága ruhákat, csillogó ékszereket, pazar diszeket s hozzá hasonlítottuk a mi czaftos ruhánkhoz, piszkos rongyainkhoz. Az ünneplő ruhám, mit ha fölvehettem, eddig olyan boldogsággal töltött el, most oly nyomorúságosnak tűnt föl előttem, hogy föl sem akartam venni...

— Nem is sétáltam aztán vasárnap csak hétköznap este, de akkor aztán sokat, néztük a robogó kocsikat, a szép asszonyokat, férfiakat. S úgy elfogott a vágy, az irigység. Mikor hazamentem abba a szűk, piszkos szobába, hol hárman laktunk együtt, apám, anyám és én, úgy elfogott a keserűség, a fájdalom. Aztán leülve elkezdtem ábrándozni arról a másik, csillogó, szép világról, a hol mosolyogni is szoktak! Nálunk gyári emberknél a komolyság járja...

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsede.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése.

Debreczen, július 26.

Készáru változatlan

Okt. buza	8.31—32.
Okt. rozs	6.64—66.
Okt. buza	—
Októberi zab	5.57—58.
uj tengeri 1899	4.70—72.
Májusi tengeri	—
aug.—szept. tengeri	—

Állatvásár.

Kőbányai sertés piac. Július 25. Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli 40-40 fél kr. Közép (páronként 300—340 kg. sulykilogrammon felüli sulyban) 42½—43 krig. Fiatal közép (páronként 251—320 kg) 43½—44 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 krig terjedő sulyban 44—45 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. felüli sulyban) 44—44 fél krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 43½—44 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 44—45 krajczárig.

Sertéslétszám: 1899. évi július 24. napján volt készlet 45419 drb, 1899. jul. 23. napján felhajtott 528 darab. 1899. július 22. napjára maradt készletben 45251 darab. — A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb.

Budapesti sertés-konzumvásár. A fővárosi petroleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése július 4-én. Készlet 851 drb, érkezett 546 drb, összes felhajtás 1397 drb, elszállított budapesti fogyasztásra 787 darab, eladatlanul visszamaradt 610 darab. — Napi árak: 120—180 kg. sulyban 42—44 krig. Óreg nehéz 39—43½ krig. Malacok 38 krajczárig. — A vásár hangulata élénk volt.

I. Készáruüzlet.

Tengeri ártartó. Az állomási kínálat még mindig gyenge. Helyben wagonba rakva 4.67 ½ frtot, Kisujszaláson 4.62½ forintot fizettek

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 850 mm. 80 k. 9 frt. 97 és fél krajczáron, Felső tiszai, 750 mm. 97 k. 9 forint 75 krajczáron, 100 mm. 79 k. 9 forint 70 krajczáron, 100 mm. 79 k. 9 forint 70 krajczáron, 100 mm. 79 k. 9 forint 55 krajczáron, 100 mm. 77.5 k. 6 forint 55 krajczáron, 77.5 k. 9 forint 55 krajczáron, 100 mm. 78 k. 2 forint 70 krajczáron, 100 mm. 77.5 k. 9 frt. 60 krajczáron, 100 mm. 77 k. 9 forint 40 krajczáron, felső tiszai, mind három hónapra.

Bázában ma is kevés vételkedv mutatkozott, míg a kínálat valamivel sürgősebb volt. Az árak ennek folytán 10 krral olcsóbbodtak. Rozs lanyha volt. Helyben és helybeli paritásán 7 frton. Kecskeméten 6. 70 frton kötéletett.

Fehérmegyevidéki: 350 mm. 76.2 kr 9 forint 57 és fél krajczáron, kalocsai, három hónapra

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. forint 9 70 krajczáron, 100 mm. 77.5 k. 9 forint 60 krajczáron, 100 mm. 77 k. 9 frt. 50 krajczáron, 250 mm. 76 k. 9 forint 45 krajczáron, mind három hónapra.

Repeze: 300 mm. 11 forint 25 krajczáron, zab Deita, 70 mm. 12 forint 15 krajczáron, készpénz fizetés mellett.

Felső-magyarvidéki: 150 mm. 78 k. 9 forint 50 krajczáron, mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 6 foaint 92 és fél krajczáron, 100 mm. 7 foainton, 100 mm. 6 forint 95 krajczáron, keverék, készpénzfizetés mellett. Arpa. 100 mm. 6 forint 27 krajczáron, 200 mm. 5 forint 65 krajczáron, uj készpénzfizetés mellett, 100. mm. 5 forint 90 krajczáron, 3, hóra 100 mm. 6 forint 20 krajczáron felsőmagyarországi.

Zene-estélyek.

Az „Arany-bika“ kávéházban hetenkint kétszer zene-estély tartatik: Hétfőn Rácz Károly, Szerdán Magyar Testvérek.

A „Központi kávéházban“asponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekezre játszanak.

Az „Angol Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

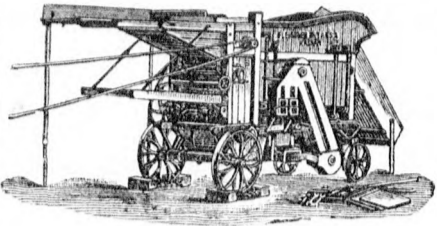
Arverési hirdetmény.

A „Takarék és hitelintézet r. t. zálogházában 1899. év február havában elzálogosított illetve 1899. május hó végéig lejárt 1918-3921sz. arany 977-1919 sz. egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 5987, 6487, 6663, valamint az előbbi lejáratu 2227, 1251, 4521, sz. zálog tárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak vagy meg nem hosszabítottak, 1899. augusztus hó 9-én, d. u. 2 óraker a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az Igazgatóság.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje, Kassán, Vám-utcz 11. ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit:

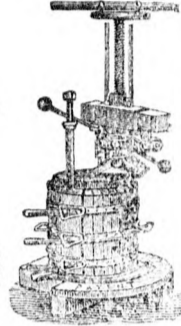
Cséplőkészleteit, cséplőgépeit,
Baker-életlisztító-rostáit,
Borsajtőit s szőlőzuzóit.

Gyárt továbbá: MAJOM, OLAJGYAR- és SZESZGYAR berendezéseket, GŐZGÉPEKET, GŐZKAZÁNOKAT, mindennemű SZIVATTYUKAT stb.

Bizományi raktár:

SESZTINA LAJOS urnál,
DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmu a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIEHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SANDOR

közreműködésével szerkesztí

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szöveggel.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy kornü ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített históriai muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy héten egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes bekötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárznál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy a kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában 1899.